

men dog for, at, dersom en saadan Frihed blev givet, kunde den Tid komme, da vi saa Processioner, Processioner med Somsfru Maria og andre slige Billeder i Spidsen; ja, paa den grundlovgivende Rigsforsamling var der vel Enkelte af dem, som — det vare mig tilladt at sige — tilhørte en overlevet Tid, der nærede en saadan Frygt og udtalte saadanne Anskuelser, og jeg husker vel, at der var dem, der gruede for, at vi her i Kjøbenhavn skulde see Skarer af Munkke og Nonner, skulde see Christi-Regemsest-Processioner o. s. v. Jeg behøver neppe at sige, at jeg ikke længes efter at see saadanne Fester, jeg behøver neppe at sige, at mit theologiske og religiøse Standpunkt ligger langt fra at ønske noget Saadant eller at erklære, at jeg haaber ikke selv at komme til at deeltage i saadanne Processioner, men jeg skulde dog mene — og det forundrer mig, at der virkelig i Grundlovens ellefte Aar skulde være Anledning til at sige det — at den, som ikke vil have Frihed alene for sig selv, men ogsaa vil have Frihed for Andre, den, for hvem Frihed ikke er et Mundsvær, ikke Ordspvalder og ikke en egoistisk Tilfredsstillelse, han maatte ogsaa unde alle Andre Frihed, og han maatte ikke med Uvillie see paa, at saadanne Processioner fandt Sted; men han maatte være glad ved at være Borger i et Samfund, hvor man indrømmede mindstkrænkede Troesfrihed, og hvor Enhver kunde have Lov til at dyrke sin Gud paa sin Maade.

N. Jensen: Jeg forlangte Ordet før for imod den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts 1ste Valgkreds (Zahle) at gjøre en Deel af de Indvendinger, den sidste ærede Taler (Barfod) har fremført; jeg kan ganske henholde mig til, hvad der af ham blev anført, og maa med ham forundre mig over de Udtalelser, vi hørte fra den ærede Rigsdagsmand for Aalborg Amts første Valgkreds. Naar jeg har i Sinde at stille det Endringsforslag, jeg før antydede, da gjør jeg det af den Grund, at,

saar vist jeg erkjender, at den foreliggende Lov er en nødvendig Følge af Loven om Sognebaandets Løsning, ligesaa vist erkjender jeg, at det Forslag, jeg har nævnt, er en nødvendig Følge af den gjældende Lovgivnings Bestemmelser om Religionsfrihed; saa længe den af mig antydede Bestemmelse mangler, vil der være et Tryk paa dem, der staae udenfor Folkekirken, som efter min Overbeviisning er uretfærdigt, og som er i Modsigelse med Principet om Religionsfrihed.

Zahle: Jeg kunde i en vis Henseende beklage, at mine Udtalelser have givet Anledning til det Foredrag, vi hørte fra den ærede Rigsdagsmand for Sørfjøbing (Barfod); den ærede Taler har søgt at stille mig i Klasse med dem, der tilhøre „en overlevet Tid“, og han bemærkede, at det var forunderligt, at jeg i Grundlovens ellefte Aar kunde tale imod Frihed; jeg gjør aldeles ingen Fordring paa at være mere frisindet end Andre, jeg gjør heller ikke Fordring paa at ville have Mange med mig, jeg er vant til at staae ene, og kan ogsaa, naar saa skulde være, trække mig ganske ene tilbage, men det skal ikke forhindre mig fra at udtale, hvad jeg anseer for fuldkommen rigtigt, og vi sidde ikke her ifølge en saadan Frihed, at alle Baand ere løste, men vi sidde her i Kraft af en Grundlov, som søger at ordne alle Forhold saaledes, at samtlige Borgere kunne leve paa en saadan Maade sammen med hverandre, at den Ene ikke krænker den Andens Retligheder. Hvis den ærede Taler kjender, hvad Religionen kan bruges til, og hvad den er bleven brugt til, saa vil han vide, at der er Forskjel mellem Politik og Religion, og naar disse to Kræfter smelte sammen, kan der fremkomme Forhold, som den ærede Taler og mange Andre, der tale om Frihed, ikke ere mægtige at dæmpe. Historien er rig paa Exempler, som vise, at naar Religionen kommer med ind i Spillet, saa er der stor, stor Fare tilstede.